

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 189/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Miroslavou Polačkovou, advokátkou, Kamenná 29, Žilina, proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/18/2016 z 23. januára 2025, uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/18/2016 z 24. januára 2025, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/6/2025 z 25. februára 2025 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/7/2025 z 25. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti

1. Ústavnému súdu bola 19. mája 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/18/2016 z 23. januára 2025 (ďalej len „uznesenie Špecializovaného trestného súdu 1“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Tost/6/2025 z 25. februára 2025 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu 1“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd obe uznesenia zrušil „a uviedol vec do stavu korešpondujúceho s relevantnými právnymi predpismi“. Zároveň žiada priznať mu náhradu trov konania.

2. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu v identický deň sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia rovnakých referenčných noriem uznesením Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/18/2016 z 24. januára 2025 (ďalej len „uznesenie Špecializovaného trestného súdu 2“) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Tost/7/2025 z 25. februára 2025 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu 2“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd obe uznesenia zrušil „a uviedol vec do stavu korešpondujúceho s relevantnými právnymi predpismi“. Zároveň žiada priznať mu náhradu trov konania.

3. Obe ústavné sťažnosti sťažovateľa ústavný súd uznesením sp. zn. PLs. ÚS 36/2025 z 11. júna 2025 spojil z dôvodov tam uvedených na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1278/2025.

II.

Skutkové východiská

4. Na Špecializovanom trestnom súde je proti obžalovanému [REDAKOVANÉ] a spol. vedené pod sp. zn. BB-4T/18/2016 trestné konanie, pričom sťažovateľ je zvoleným obhajcom obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Špecializovaný trestný súd nariadil v tejto veci na 23. a 24. január 2025 hlavné pojednávania, o ktorých bol sťažovateľ ako obhajca riadne a včas upovedomený. Pre neúčast' sťažovateľa na hlavnom pojednávaní 23. januára 2025 mu bola uznesením Špecializovaného trestného súdu 1 podľa § 70 ods. 1 Trestného poriadku uložená poriadková pokuta 1 000 eur. Za neúčast' na hlavnom pojednávaní uskutočnenom nasledujúci deň, teda 24. januára 2025, mu bola uznesením Špecializovaného trestného súdu 2 podľa identického ustanovenia Trestného poriadku uložená v poradí druhá poriadková pokuta 1 500 eur. Proti obojm uzneseniam podal sťažovateľ sťažnosti, ktoré boli uznesením najvyššieho súdu 1 a uznesením najvyššieho súdu 2 s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnuté.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ nesúhlasí s uložením poriadkových pokút a subsidiárne ani s ich výškou. Uvádza, že od 15. januára 2025 bol práceneschopný pre tráviace problémy, pričom 21. januára 2025, keď mal mať kontrolu u obvodného lekára, mu vyšiel pozitívny test na koronavírus COVID-19. Obvodná lekárka sťažovateľovi v reakcii povedala, aby nechodil na kontrolu a naordinovala mu liečbu. Špecializovaný trestný súd odmietol akceptovať žiadosť sťažovateľa o odročenie hlavných pojednávani z dôvodu, že v databáze súdu bolo zistené, že sa ako obhajca zúčastnil hlavného pojednávania v inej trestnej veci 17. januára 2025. Uvedené sťažovateľ nespochybňuje, uvádza však, že 17. januára 2025 mu pôvodné tráviace ťažkosti už ustupovali a koronavírus COVID-19 dostal až 21. januára 2025. Následne nevedel osobne zabezpečiť lekárske potvrdenie, pretože mu zdravotný stav neumožňoval dostať sa za obvodnou lekárkou (ani to nebolo možné), a preto ju kontaktoval telefonicky s tým, že mu zdravotný stav potvrdila mailom. Takéto potvrdenie bolo súdu predložené, pričom je z neho zrejmé, že zdravotný stav neumožňoval sťažovateľovi zúčastniť sa hlavných pojednávaniach v dňoch 23. a 24. januára 2025. Špecializovaný trestný súd avizované ospravedlnenie neakceptoval ako riadne. Sťažovateľ s uvedeným nesúhlasí a v podstatnom uvádza, že posudzovanie zdravotného stavu osoby nemá byť v kompetencii súdu, ale lekára.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

6. Ústavné sťažnosti sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahujú všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu

na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na ich odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením Špecializovaného trestného súdu 1 a uznesením Špecializovaného trestného súdu 2:

7. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. III. ÚS 122/2024). Ústavný súd preto nemá právomoc preskúmať uznesenie Špecializovaného trestného súdu 1 a uznesenie Špecializovaného trestného súdu 2, keďže ich na základe sťažností sťažovateľa už preskúmal najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavne sťažnosti v týchto častiach odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

IV.2 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu 1 a uznesením najvyššieho súdu 2:

8. Ťažiskom argumentácie ústavných sťažností je tvrdenie o svojvôli najvyššieho súdu, ktorého druhostupňové rozhodnutia týkajúce sa poriadkových pokút uložených sťažovateľovi ako obhajcovi majú byť neústavné z hľadiska dôvodnosti a subsidiárne aj výšky avizovaných pokút.

9. Ústavný súd poznamenáva, že predmetom ústavného prieskumu sú, aj keď v obmedzenej miere, aj rozhodnutia súdov o uložení poriadkových pokút. Takéto rozhodnutia sú v zásade spôsobilé neprípustne zasiahnuť do základných práv účastníkov konania, a preto podliehajú prieskumu optikou zásad spravodlivého procesu. Z uvedeného dôvodu sú na rozhodovanie súdov o uložení poriadkových pokút primerane kladené požiadavky vyvoditeľné zo základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to predovšetkým, že takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť primerane odôvodnené a nemôže byť prejavom arbitrárneho prístupu (m. m. napr. II. ÚS 75/2024). Na druhej strane rozhodnutie o poriadkovom opatrení je svojou povahou procesným rozhodnutím, nie rozhodnutím vo veci samej, ktoré by do práv a povinností strán zasahovalo konečným spôsobom. Pri preskúmaní ústavnosti takéhoto rozhodnutia tak prichádza využitie kasačného oprávnenia ústavného súdu do úvahy iba pri extrémnom vybočení z rozhodovacích štandardov, ktoré môže mať za následok porušenie ľudsko-právnych imperatívov, alebo pri absencii primeraného odôvodnenia rozhodnutia (m. m. napr. III. ÚS 152/2017).

10. Pri posúdení uznesenia najvyššieho súdu 1 a uznesenia najvyššieho súdu 2 nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutia, teda zodpovedať otázku, či sťažovateľovi mali alebo nemali byť uložené poriadkové pokuty. Úloha ústavného súdu sa obmedzila na posúdenie otázky, či sa všeobecný súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či výklad aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či je rozhodnutie ústavnoprávne akceptovateľné. Ústavný súd preto v takto ustálených kompetenčných medziach vykonal prieskum odôvodnenia avizovaných uznesení. Na ten účel sa oboznámil aj s odôvodnením

uznesenia Špecializovaného trestného súdu 1 a uznesenia Špecializovaného trestného súdu 2, keďže dôvody prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania tvoria z hľadiska ich predmetu jeden celok (m. m. napr. II. ÚS 75/2024).

11. Najskôr je potrebné podotknúť, že sťažovateľ bol o termínoch hlavného pojednávania 23. a 24. januára 2025 riadne a včas upovedomený. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ bol práceneschopný už od 15. januára 2025 s tým, že zdravotný stav sa mu podľa jeho vlastného tvrdenia subjektívne zlepšil a 17. januára 2025, vždy však počas objektívne ordinovanej práceneschopnosti, participoval na pojednávaní v inej veci. Najvyšší súd teda východiskovo správne podotkol, že sťažovateľ už v tento deň v čase vystavenej práceneschopnosti porušil liečebný režim. Odtiaľ je vo všeobecnosti zrejмый zjavne problematický postoj sťažovateľa k dodržiavaniu pravidiel objektívne predpísaného liečebného režimu, ktorý môže nachádzať obraz (byť zohľadňovaný) aj v ďalšom aktuálne posudzovanom konaní sťažovateľa.

12. Následne sťažovateľ podľa vlastného tvrdenia ochorel na koronavírus COVID-19, avšak súdu nedoložil žiaden doklad, že trpí práve týmto ochorením. Sťažovateľ súdu dodal len z hľadiska konkrétnej diagnózy bližšie nešpecifikované vyjadrenie všeobecnej (obvodnej) lekárky z 23. januára 2025. Tá mu vystavila správu o elektronickej práceneschopnosti len na základe telefonického rozhovoru a bez akéhokoľvek vyšetrenia, výlučne podľa subjektívnych tvrdení sťažovateľa. Sťažovateľ teda lekárku nenavštívil, pričom list lekárky vôbec nepotvrdoval sťažovateľom tvrdený koronavírus COVID-19. Nie je vecou všeobecných súdov a ani ústavného súdu skúmať okolnosti a príčiny tohto postupu sťažovateľa a lekárky, avšak podstatné je, že súdu nebolo doložené ani iné preukázanie ochorenia COVID-19, ktoré bolo v plnej dispozičnej sfére sťažovateľa, napríklad v podobe fotografie či skenu pozitívneho testu. Na základe týchto okolností nie je preto ústavne nekorektné tvrdenie, že sťažovateľ riadne nepreukázal ním samotným deklarovaný závažný dôvod neúčasti na hlavných pojednávaniach 23. a 24. januára 2025.

13. Špecializovaný trestný súd v procese ukladania pokuty napokon poukázal aj na predchádzajúci prípad (obštrukciu) nedostavenia sa sťažovateľa na hlavné pojednávanie (16. decembra 2024, pozn.), z ktorého sa sťažovateľ ospravedlnil pre kolíziu s tým, že klient trvá na osobnej účasti sťažovateľa ako obhajcu. To však sťažovateľ súdu už nijak nepreukázal. Všeobecné súdy teda vo výsledku evidentne neposudzovali zdravotný stav sťažovateľa, ako sa to usiluje predostierať sťažovateľ, ale hodnotili dostatočnosť (riadnosť) preukaznosti jeho ospravedlnenia z hlavných pojednávanií 23. a 24. januára 2025. To je pritom v plnej dispozičnej sfére verejno-mocenskej štruktúry zabezpečujúcej príslušný procesný úkon. Súdy v tejto súvislosti pomenovali a vyhodnocovali konkrétne minulé aj súčasné okolnosti, ktoré opakovane nasvedčovali v problematický prístup sťažovateľa k rešpektovaniu procesných pravidiel zabezpečujúcich predovšetkým rýchlosť a efektívnosť trestného súdneho konania a pre ktoré nebolo možné sťažovateľovo ospravedlnenie hodnotiť ako riadne. Pre tieto okolnosti napokon ústavno-konformným spôsobom došlo k uloženiu oboch poriadkových pokút.

14. Zjavne neodôvodnené nie sú ani výšky uložených poriadkových pokút (1 000 eur, ak ide o pokutu z 23. januára 2025, a 1 500 eur, ak ide o pokutu z 24. januára 2025). Všeobecné súdy sťažovateľovi zrozumiteľne a konkrétne vysvetlili, že pri úvahách o výške pokút prihliadli najmä na skutočnosť, že na hlavné pojednávanie sa riadne a včas dostavili viacerí obžalovaní, viacero obhajcov, ako aj prokurátor a splnomocnený zástupca poškodeného, s ktorých účasťou na hlavnom

pojednávani sú spojené ich vynaložené nemalé náklady. Dokazovanie vo veci prebieha pomerne dlhý čas (od marca 2018), pričom spisový materiál je pomerne obsiahly (má niekoľko desiatok zväzkov). Tomu logicky zodpovedá potreba študovania spisu na každý termín hlavného pojednávania senátom. Pri ukladaní poriadkovej pokuty z 23. januára 2025 Špecializovaný trestný súd prihliadol na zrušenie nariadeného termínu hlavného pojednávania na tento deň ako jediného dôvodu a s tým spojenou nutnosťou prerušiť hlavné pojednávanie až do nasledujúceho dňa. Avizované myšlienky teda dostatočne opodstatňujú vyššiu výšku uložených poriadkových pokút, keďže súdy brali do úvahy celkový kolorit (súhru) viacerých faktorov, najmä nedisciplinovanosť sťažovateľa, jeho opakované obštrukcie, opakované odročovanie hlavného pojednávania, zložitost' a obťažnosť veci, ako aj význam a dôležitosť dvoch zmarených procesných úkonov (hlavných pojednávani).

15. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietanými rozhodnutiami orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietanými rozhodnutiami a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery objektivizované v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu 1 a uznesením najvyššieho súdu 2 na jednej strane a dôvodmi ústavných sťažností na druhej strane. Obe rozhodnutia nesporne vychádzajú zo zákona (Trestného poriadku so zákonným podkladom v jeho § 70 ods. 1, pozn.), sú dostatočne a rozumne odôvodnené, a preto nemožno uvažovať, že by boli výsledkom excesívneho uplatnenia právomoci pri aplikácii sankčných mechanizmov. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavných sťažností dospel k zisteniu, že uznesenie najvyššieho súdu 1 a uznesenie najvyššieho súdu 2 nesignalizujú možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť častí ústavných sťažností nie je potrebné preskúmať po ich prijatí na ďalšie konanie. Ústavné sťažnosti preto ústavný súd v týchto ich častiach odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

16. Keďže ústavný súd obe ústavné sťažnosti sťažovateľa odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v ich petitórnych častiach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu